

Education for Everyone. Worldwide.
Lifelong.

ຈົດໝາຍຂ່າວ

ການຮຽນຮູ້ຕະຫຼອດຊີວິດ ແລະ ການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ
ໃນ ສປປ ລາວ ແລະ ອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້

No 4.2016

ສະບັບພິເສດ:
ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ

ສະໜັບສະໜູນ ໂດຍ

Federal Ministry
for Economic Cooperation
and Development

Education for Everyone. Worldwide.
Lifelong.

ບົດບັນນາທິການ

ສະບາຍດີ ທ່ານຜູ້ອ່ານ

ປີ 2016 ເປັນປີ ທີ່ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງມີຄວາມເຂົ້າໃຈຂຶ້ນຕື່ມກ່ຽວກັບແນວຄວາມຄິດການຮຽນຮູ້ຕະຫຼອດຊີວິດ: ນຳມາໃຊ້ເປັນໂຄງຮ່າງຫຼັກສຳລັບການສ້າງຂະແໜງການສຶກສາໃນວຽກງານເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ(SDGs), ການຮຽນຮູ້ຕະຫຼອດຊີວິດ ແມ່ນໄດ້ຮັບການຍອມຮັບຢ່າງກວ້າງຂວາງ ວ່າເປັນກຸນແຈສຳຄັນນຳໄປສູ່ຄວາມສຳເລັດໃນບໍລິບົດ ຂອງການລວມກຸ່ມປະເທດອາຊຽນ. ເພື່ອໃຫ້ແນ່ໃຈ, ນີ້ຈະສ້າງໂອກາດສຳຄັນ ສຳລັບຂະແໜງການສຶກສາອກໂຮງຮຽນ (ກສນ) ໃຫ້ເປັນທີ່ຍອມຮັບຢັ້ງຢືນ. ແຕ່ໜ້າເສຍດາຍ, ຈົນເຖິງປະຈຸບັນນີ້ ຫຼາຍປະເທດ ລວມທັງ ສປປ ລາວ ໃຊ້ງົບປະມານພຽງແຕ່ 1% ຂອງງົບປະມານການສຶກສາສຳລັບວຽກງານ ກສນ. ຜູ້ໃຫ້ທຶນຈຳນວນຫຼາຍ ບໍ່ເຫັນທ່າແຮງຂອງກສນ ແລະ ສຸມໃສ່ແຕ່ວຽກງານ ການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ, ວິຊາຊີບ ຫຼື ການສຶກສາຂັ້ນສູງ. ມັນຈະເປັນວຽກຂອງພວກເຮົາໃນການສ້າງກະທູ້ຕໍ່ກັບ ກສນ ໃນການແກ້ປັນຫາຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ເພື່ອໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງ ຄັ້ງທີສອງ ແລະ ການຮູ້ທັງສີ່ສຳລັບກຸ່ມຄົນທີ່ອອກໂຮງຮຽນ ແລະ ດ້ອຍໂອກາດ ແລະ ສະໜອງໃຫ້ມີການຝຶກອົບຮົມທັກສະຊີວິດ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ທຸກຄົນເປັນພົນລະເມືອງທີ່ທ້າວທັນ.

ຂ້າພະເຈົ້າຕ້ອງການຈະດຶງດູດຄວາມສົນໃຈດ້ານໃດໜຶ່ງທີ່ສະເພາະເຈາະຈົງ: ບົດບາດຂອງ ກສນ ໃນການຮັບມືກັບການປົດປ່ອຍທາງ ລະຫວ່າງຄວາມຮັ່ງມີ ແລະ ທຸກຈົນ. ການຂັບເຄື່ອນນີ້ຈະເຕີບໃຫຍ່ ແລະ ຂະຫຍາຍໂຕໃນພາກພື້ນຂອງເຮົາ ຖ້າບໍ່ສາມາດ ແກ້ປັນຫານີ້ໄດ້ ກໍຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດປັນຫາຄວາມຕຶງຄຽດ ແລະ ຄວາມຮຸນແຮງ. ກສນ ມີບົດບາດຕ່າງໆ ໃນບໍລິບົດຕໍ່ໄປນີ້:

- ການຊຶດເຊີຍ: ໂອກາດທີ່ສອງສຳລັບການສຶກສາ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມທັກສະ ເພື່ອເພີ່ມລາຍໄດ້ ແລະ ການຈ້າງງານຂອງກຸ່ມດ້ອຍໂອກາດ ແມ່ນວຽກງານຂອງ ກສນ. ສະໜັບສະໜູນຄົນໃນການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ແມ່ນວຽກຫຼັກ.
- ການເຊື່ອມໂຍງ: ສັງຄົມທີ່ສະຫງົບສຸກ ຈະສ້າງຂຶ້ນບົນພື້ນຖານຄວາມສາມາດຂອງທຸກພາກສ່ວນ ເພື່ອການພົວພັນ ແລະ ເຮັດວຽກຮ່ວມກັນ. ກສນ ມີບົດບາດສຳຄັນໃນການສະໜັບສະໜູນໃຫ້ເກີດການຫາລື ແລະ ການໃຫ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຫົວຂໍ້ທີ່ສຳຄັນໃນສັງຄົມ.
- ການປັບໂຕ: ກສນ ມີຄວາມສຳຄັນຕະຫຼອດມາແມ່ນການສະໜັບສະໜູນປະຊາຊົນ ເພື່ອໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງ, ບໍ່ວ່າຈະເປັນໃນຕະຫຼາດແຮງງານ, ສະພາບອາກາດ ຫຼື ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນ.

ສະບັບສຸດທ້າຍຂອງປີ 2016 ຈະໃຫ້ຂໍ້ມູນທີ່ໜ້າລົນໃຈກ່ຽວກັບບົດຮຽນທີ່ພົ້ນເດັ່ນ. ການສຶກສາຜູ້ໃຫຍ່ ແລະ ກສນ ສາມາດນຳສະເໜີ ໂດຍສະເພາະໃນຂົງເຂດບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ເພື່ອໃຫ້ເຫັນພາບທີ່ສະເພາະເຈາະຈົງ.

ຂໍໃຫ້ທ່ານມີຄວາມສຸກກັບການອ່ານ

ອູເວີ ກາກເຕີນສະແລເກີ
ຜູ້ອຳນວຍການປະຈຳພາກພື້ນ
ດີວີວີ ອິນເຕີເນເຊັນແນວ ປະຈຳພາກພື້ນອາຊີໃຕ້

Education for Everyone. Worldwide.
Lifelong.

ການຝຶກອົບຮົມຫົວຂໍ້ການເຊື່ອມສານບົດບາດ ຍິງ-ຊາຍເຂົ້າໃນວຽກງານການສຶກສານອກ ໂຮງຮຽນ ຂອງໂຄງການຝຶກອົບຮົມເພື່ອເປັນ ຄູຝຶກໃນການສອນຜູ້ໃຫຍ່ ທີ່ ແຂວງຄຳມ່ວນ

ດີວີວີ ອິນເຕີເນເຊັນແນວ ໃນປະຈຸບັນນີ້ກຳລັງດຳເນີນໂຄງການທີ່ມີຊື່ວ່າ
ທີ່ໂອທີ ມາສເຕີ ເທຣນເນີ ຫຼື ໂຄງການຝຶກອົບຮົມເພື່ອເປັນຄູຝຶກໃນການສອນ
ຜູ້ໃຫຍ່ ແລະ ເປົ້າໝາຍຫຼັກຂອງໂຄງການແມ່ນການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ
ຂອງຄູຝຶກໃນຂະແໜງການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ. ໃນໂຄງການນີ້ມີທັງໝົດ 5
ພາກ ຂອງການຝຶກອົບຮົມ ເຊິ່ງດຳເນີນການໃນລະຫວ່າງປີ 2015-2017
ບວກກັບອີກສອງວິຊາເລືອກ. ການເຊື່ອມສານບົດບາດຍິງຊາຍແມ່ນໜຶ່ງວິຊາ
ເລືອກ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມຄັ້ງນີ້ໄດ້ຈັດຂຶ້ນໃນວັນທີ 20-22 ກັນຍາ
ທີ່ເມືອງທ່າແຂກ ແຂວງຄຳມ່ວນ.

ຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ ແມ່ນໜຶ່ງໃນເປົ້າໝາຍຂອງການ
ພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ຕາມສະພາບຄວາມເປັນຈິງໃນຫຼາຍໆ ໂຄງການ
ພັດທະນາ ການສຶກສາໃນລະດັບຊາດ, ລະດັບແຂວງ,
ລະດັບເມືອງ ແລະ ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ຍັງມີຂໍ້ຄົງຄ້າງ
ກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ ເຊິ່ງແມ່ນ ການທີ່ແມ່
ຍິງບໍ່ໄດ້ເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງ ເຕັມທີ່ ຫຼື
ບໍ່ໄດ້ຖືກກວາດເຖິງ. ເພື່ອສືບຕໍ່ໂຄງການ
ການເປັນຄູຝຶກການສອນຜູ້ໃຫຍ່ ຄັ້ງນີ້
ດີວີວີ ອິນເຕີເນເຊັນແນວ ໄດ້ຈັດ
ຝຶກອົບຮົມຫົວຂໍ້ການ ເຊື່ອມສານ
ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ໃນວຽກງານ
ການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ ສຳລັບ
ໂຄງການການເປັນຄູຝຶກການສອນ
ຜູ້ໃຫຍ່ຂອງພວກເຮົາ. ໃນການຝຶກ
ອົບຮົມໄດ້ສະໜອງ ໂອກາດ
ໃນການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ແລະປະສົບ
ການເພື່ອສ້າງຄວາມອາດສາມາດ
ສຳລັບການດຳເນີນງານ, ທານ ນາງ
ບູດສະດີ ກຸນນະວິງ ຜູ້ຊ່ວຍຊານ
ດານບົດບາດ ຍິງ-ຊາຍ ເປັນຜູ້ກະກຽມ
ເນື້ອໃນ ແລະ ດຳເນີນການຝຶກອົບຮົມ
ຕົ້ນຕໍແມ່ນອີງຕາມ ຄວາມຊ່ວຍຊານດານບົດບາດ
ຍິງ-ຊາຍ ກັບຄູ່ຮວມພັດທະນາໃນ ສປປ ລາວ ແລະ
ພາກພື້ນ. ທານ ນາງ ອານິຕາ ບໍກາ ຜູ້ຊ່ວຍຊານດານ
ບົດບາດ ຍິງ-ຊາຍ ຈາກສະມາຄົມ ອາສເບ (ສະມາຄົມເອາຊີປາຊີຟິກໃຕ້ເພື່ອ
ການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ແລະ ການສຶກສາຜູ້ໃຫຍ່) ຈາກອິນເດຍເປັນຄູຝຶກຮ່ວມ.

ໃນການຝຶກອົບຮົມຄັ້ງນີ້ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະທ່ານ ແມ່ນມີໂອກາດໄດ້ແບ່ງປັນ
ແລະ ແລກປ່ຽນ ປະສົບການຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນວຽກງານບົດບາດຍິງ-ຊາຍທີ່ກ່ຽວ
ຂອງກັບສະຖານທີ່ເຮັດວຽກຂອງເຂົາເຈົ້າ. ໃນອະນາຄົດ ເມື່ອພວກເຂົາເຈົ້າຈັດ
ການຝຶກອົບຮົມ ຫວັງຢ່າງຍິ່ງວາພວກເຂົາເຈົ້າຈະສາມາດນຳໃຊ້ທັດສະນະດານ
ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ນຳສະເໜີຂໍ້ມູນດານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ໃຫ້ແກ່ກຸ່ມ
ເປົ້າໝາຍ ແລະ ເພື່ອນຮ່ວມງານຂອງເຂົາເຈົ້າ. ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຍັງໄດ້ມີໂອກາດ
ໃນການນຳໃຊ້ ແລະ ທົບທວນຄືນບົດຮຽນທີ່ໄດ້ຮຽນມາແລ້ວໃນການຝຶກອົບຮົມ
ກ່ອນໜ້ານີ້ ເຊັ່ນ ວິທີການສອນຜູ້ໃຫຍ່, ເຕັກນິກການສອນ ໂດຍສະເພາະ
ແມ່ນຄວາມຄິດເຫັນ ແລະ ຄຳຖາມ ພາຍຫຼັງການຈັດຝຶກອົບຮົມຕົວຈິງ.

ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ໃນລາວ ບຸດສະດີ ກຸນນະວິງ ຊ່ວຍຊານດານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ

ໃນປີ 2014 ພົນລະເມືອງ ໂດຍລວມຂອງ ສປປ ລາວ
ມີປະມານ 6.8 ລ້ານຄົນ ແລະ ມີອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວ
2% ຕໍ່ປີ. ເຊິ່ງໄດ້ຖືກຄາດການວ່າຈະເພີ່ມຂຶ້ນເຖິງ 8 ລ້ານຄົນ
ໃນປີ 2020. ອາຍຸຍືນໂດຍສະເຫຼ່ຍໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເຖິງ 60 ປີ
ສຳລັບເພດຊາຍ ແລະ 65 ປີ ສຳລັບເພດຍິງ ໃນປີ 2012
ນັບຕັ້ງແຕ່ ລະບົບນ້ຳ ແລະ ສາທາລະນະສຸກ ໄດ້ຮັບການ
ປັບປຸງ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ພົນລະເມືອງທີ່ຢູ່ໃນຊ່ວງອາຍຸໜຸ່ມຫຼາຍ
ສະເຫຼ່ຍປະມານ 21,6 ປີ. (<http://worldpopulationreview.com/countries/laos-population/>)

ໃນ ສປປ ລາວ ເພດຍິງແຕ່ງງານແຕ່ຍິງໜຸ່ມກວ່າເພດຊາຍ. 1
ໃນ 4 ຂອງເພດຍິງໜຸ່ມ ແລະ ປະມານ 1 ໃນ 10 ຂອງ ເພດ
ຊາຍ ມີອາຍຸລະຫວ່າງ 15-19 ປີ ແຕ່ງງານ. ອາຍຸສະເຫຼ່ຍ
ສຳລັບການແຕ່ງງານຄັ້ງທຳອິດໃນກຸ່ມເພດຍິງ ຢູ່ລະຫວ່າງ
25-49 ປີ ແລະ ໄດ້ມີການປ່ຽນແປງເລັກນ້ອຍໃນໄລຍະ
20 ປີຜ່ານມາ. 37% ຂອງເພດຍິງ ແຕ່ງງານຕອນ
ອາຍຸ 18 ປີ, 58% ແຕ່ງງານຕອນອາຍຸ 20 ປີ,
ແລະ 22% ແມ່ນບໍ່ໄດ້ແຕ່ງງານ. ມີເພດຍິງ
ປະມານ 10% ທີ່ເປັນຫົວໜ້າຄອບຄົວ
ໃນຈຳນວນຄົວເຮືອນທັງໝົດ ສ່ວນຫຼາຍ
ແມ່ນ ເນື່ອງຈາກວ່າຜົວຂອງພວກເຂົາ
ໄດ້ເສຍຊີວິດ ແລະ ໃນນັ້ນ 20%
ແມ່ນຍ້ອນຜົວໄດ້ຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານ
(ADB, World Bank 2012: 34).

ສະພາບການສຶກສາ ແລະ ຄວາມອຸດົມ
ສົມບູນ ລະຫວ່າງເຂດຕົວເມືອງ ແລະ
ຊົນນະບົດ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ
ຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງ. ເດັກຍິງອາຍຸລະຫວ່າງ
15-19 ປີ 94 ຄົນ ຕໍ່ 1,000 ຄົນ
ແມ່ນມີຄວາມອຸດົມສົມບູນ. ໃນເຂດຊົນນະບົດ
ມີ ເດັກຍິງເກີດ 114 ຄົນ ຕໍ່ 1,000 ຄົນ,
ໃນຂະນະທີ່ຢູ່ໃນເຂດຕົວເມືອງມີພຽງ 44 ຄົນ ຕໍ່
1,000 ຄົນ. ໄລຍະທາງຂອງການຖືພາທີ່ລູກເກີດມາ
ເປັນແມ່ຍິງ ແຕ່ລະຄັ້ງສະເຫຼ່ຍ ໃນເຂດຕົວເມືອງແມ່ນ
46.3 ເດືອນ ເມື່ອທຽບໃສ່ 32.2 ເດືອນ ສຳລັບເພດຍິງ
ໃນເຂດຊົນນະບົດ. ນອກຈາກນີ້, ອາຍຸສະເຫຼ່ຍຂອງເພດຍິງໃນ
ການເກີດລູກຄົນທຳອິດແມ່ນ 21.1 ປີ.

ອັດຕາການຮູ້ໜັງສືແມ່ນສູງຂຶ້ນໃນກຸ່ມພົນລະເມືອງໜຸ່ມ: ອາຍຸ
ລະຫວ່າງ 15-24 ປີ 69% ຂອງເພດຍິງ ແລະ ເພດຊາຍ
77% ແມ່ນ ຮູ້ໜັງສື, ແຕ່ກໍຍັງມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ ອີງຕາມ
ເຂດພູມສັນຖານ. ໃນພາກໃຕ້ ມີພຽງ 55% ຂອງເພດຍິງ
ເມື່ອທຽບກັບ 70% ຂອງເພດຊາຍ ແມ່ນຮູ້ໜັງສື. ໃນພາກກາງ
ອັດຕາການຮູ້ໜັງສືຢູ່ທີ່ 76% ໃນເພດຍິງ ແລະ 79%
ໃນເພດຊາຍ.

Education for Everyone. Worldwide. Lifelong.

ເພດຍິງໃນລະດັບການນຳ

ອັດຕາສ່ວນຂອງເພດຍິງໃນລະດັບການນຳແມ່ນຍັງບໍ່ທັນມີຫຼາຍ (ປະມານ 5-6%), ເຊິ່ງເນື່ອງຈາກວ່າ 'ເພດຍິງຕ້ອງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນຄອບຄົວ, ການປູກຝັງຈາກຄອບຄົວ ແລະ ຂໍ້ຈຳກັດອື່ນໆ ໃນການມີສ່ວນຮ່ວມ' (MPI 2013b: 19).

ຜູ້ນຳເພດຍິງແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນໃນທຸກລະດັບ, ແຕ່ມັນອາດເປັນເລື່ອງຍາກ ໂດຍສະເພາະ ໃນລະດັບໝູ່ບ້ານ, ບ່ອນທີ່ປະເພນີ, ວັດທະນະທຳ, ບົດບາດຂອງເພດຍິງໃນຄົວເຮືອນ, ແລະ ຄວາມໝັ້ນໃຈໃນຕົນເອງ ທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ພວກເຂົາໃນການເຂົ້າໄປເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງຄະນະນຳໝູ່ບ້ານ. ໃນວາລະສານສະພັນແມ່ຍິງ ໄດ້ຕັ້ງຂໍ້ສັ່ງເກດວ່າ ໃນປີ 2010 ໃນລາວມີ 8,608 ໝູ່ບ້ານ, ແຕ່ມີເພດຍິງ ພຽງ 226 ຄົນ ທີ່ໄດ້ເປັນນາຍບ້ານ (2.62%) ແລະ 942 ຄົນ ຫຼື 6.6% ຂອງເພດຍິງ ແມ່ນໄດ້ເປັນຄະນະບ້ານ (Work Live Laos 14.5.12). ໃນຫຼາຍປີຕາມມາ ລັດຖະບານ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ໄດ້ດຳເນີນການເພື່ອສົ່ງເສີມແມ່ຍິງເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມສັງຄົມ.

ຕາຕະລາງ ເພດຍິງໃນລະດັບການນຳ ໃນ ສປປ ລາວ

ຕຳແໜ່ງ	ລວມ	ເພດຍິງ	ເພດຍິງ %
ສະມາຊິກສະພາແຫ່ງຊາດ	132	33	25
ລັດຖະມົນຕີ ແລະ ທຽບເທົ່າ	50	7	14
ຮອງລັດຖະມົນຕີ ແລະ ທຽບເທົ່າ	126	21	16.7
ຫົວໜ້າກົມ ແລະ ທຽບເທົ່າ	437	71	16.24
ເຈົ້າຄອງແຂວງ ແລະ ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ	17	0	0
ຮອງເຈົ້າຄອງແຂວງ	50	4	8
ເຈົ້າເມືອງ	145	12	8
ນາຍບ້ານ	8651	145	2
ຄະນະບ້ານ	16,786	1200	7

ຂໍ້ມູນຈາກ% ກະຊວງພາຍໃນ ປີ 2013

ດັ່ງນັ້ນ, ຫ້ອງການ ດິວິວີ ອິນເຕີເນຊັນແນວ ຈຶ່ງໄດ້ຈັດຝຶກອົບຮົມການເຊື່ອມສານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ສຳລັບ ຄູ່ຝຶກ 30 ທ່ານ ທີ່ເຮັດວຽກໃນຂົງເຂດວຽກງານການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ. ຈຸດປະສົງຂອງການຝຶກອົບຮົມໃນຄັ້ງນີ້ເປັນການເສີມສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ໃນກຸ່ມຄູ່ຝຶກ. ຫົວຂໍ້ການຝຶກອົບຮົມລວມມີ ຄວາມຕ້ອງການສະເພາະຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກຍິງ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກຍິງທີ່ມີຄວາມບົກພ່ອງ, ວິທີການເຊື່ອມສານບົດບາດຍິງ-ຊາຍໂດຍສະເພາະໃນຂົງເຂດວຽກງານ, ແລະ ລວມທັງການເຊື່ອມສານບົດບາດຍິງ-ຊາຍເຂົ້າໃນວຽກງານການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ ແລະ ໃນການເຮັດວຽກປະຈຳວັນ. ນອກຈາກນັ້ນ, ເນື້ອມີການພັດທະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈະມີຄວາມສາມາດ ວິເຄາະບັນຫາ ແລະ ພົວພັນເຖິງການພິຈາລະນາ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີການເຊື່ອມສານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ. ໂດຍນຳໃຊ້ເຕັກນິກການສອນຜູ້ໃຫຍ່ໃນການຝຶກອົບຮົມ, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສາມາດພັດທະນາ ແລະ ຮັບປະກັນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ເຊິ່ງເປັນຜົນປະໂຫຍດຂອງໂຄງການ.

Education for Everyone. Worldwide.
Lifelong.

ການເຊື່ອມສານບົດບາດຍິງຊາຍໃນວຽກງານການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ ດາລຸນນີ ສີສຸລາດ, ດີວີວີ ອິນເຕີເນເຊັນແນວ, ສປປ ລາວ

ການຝຶກອົບຮົມການເຊື່ອມສານບົດບາດຍິງຊາຍ ເຂົ້າໃນວຽກງານການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ ໄດ້ຈັດຂຶ້ນໃນວັນທີ 20-22 ກັນຍາ ທີ່ຜານມາ ທີ່ເມືອງທາແຂກ ແຂວງຄຳມ່ວນ. ນີ້ແມ່ນໜຶ່ງໃນວິຊາເລືອກສຳລັບໂຄງການກະກຽມເພື່ອເປັນຄູຝຶກ ສຳລັບການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ ໃນສປປ ລາວ. ອີງຕາມຫຼັກສູດໂກລບາລີ(globALE) ເຊິ່ງມີ 5 ພາກຫຼັກ ແລະ ອີກ 2 ວິຊາເສີມ. ຫຼັກສູດ globALE ເປັນຫຼັກສູດພື້ນຖານທີ່ສາມາດນຳໄປໃຊ້ ຝຶກອົບຮົມຂອງນັກການສຶກສາຜູ້ໃຫຍ່ທົ່ວໂລກ. ມັນໄດ້ຖືກພັດທະນາພາຍໃຕ້ການຮ່ວມມືກັນຂອງສະຖາບັນການສຶກສາຜູ້ໃຫຍ່ຂອງເຢຍລະມັນ (DIE) ແລະ ດີວີວີ ອິນເຕີເນເຊັນແນວ ທ່ອງການຮ່ວມມືນາໆ ຊາດເພື່ອການສຶກສາຜູ້ໃຫຍ່ຂອງເຢຍລະມັນ. ໃນ 5 ພາກ, ໄດ້ອະທິບາຍທັກສະຕ່າງໆ ທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອນຳໄປສູ່ຄວາມສຳເລັດໃນການຮຽນ ແລະ ໃຫ້ຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງ. ຈຸດປະສົງຫຼັກຂອງຫຼັກສູດ globALE ແມ່ນການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ຂອງຄູສອນ ຫຼື ຄູຝຶກໃນວຽກງານການສຶກສາຜູ້ໃຫຍ່.

ດີວີວີ ອິນເຕີເນເຊັນແນວ ຮ່ວມມືກັບສະມາຄົມອາສເບ(ASPBAE), ມະຫາວິທະຍາໄລ ອາເອັມໂອທິ ທີ່ເມືອງເມວເບິນ, ປະເທດອິດສະຕຣາລີ ແລະ ຢູເນດສໂກ ບາງກອກ ກຳລັງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການກະກຽມຄູຝຶກການສອນຜູ້ໃຫຍ່ ສຳລັບວຽກງານການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ ສຳລັບຄູຝຶກການສອນຜູ້ໃຫຍ່ 36 ທ່ານ. ແຜນງານນີ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມການນຳສະເໜີຂອງກົມການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ, ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ຂອງ ສປປ ລາວ.

ດັ່ງທີ່ເຮົາຮູ້ວ່າ ຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງຊາຍ ແມ່ນໜຶ່ງໃນເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ເຊິ່ງໝາຍເຖິງ ສິດທິທີ່ເທົ່າທຽມກັນ, ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ໂອກາດ ຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ຊາຍ ແລະ ເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍ. ຄວາມສະເໝີພາບນັ້ນບໍ່ໄດ້ໝາຍເຖິງ ເພດຍິງ ແລະ ເພດຊາຍ ຈະກາຍມາເປັນຄືກັນ ແຕ່ມັນແມ່ນສິດທິ, ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ໂອກາດ ເຊິ່ງບໍ່ຂຶ້ນກັບວາພວກເຂົາຈະເກີດມາເປັນເພດຍິງ ຫຼື ເພດຊາຍ .

ໃນການຝຶກອົບຮົມຄັ້ງນີ້ເນັ້ນໜັກສະເພາະບົດບາດຍິງຊາຍໂດຍທົ່ວໄປ ແລະ ໃນການເຮັດວຽກ.

- ຈຸດປະສົງຫຼັກຂອງການຝຶກອົບຮົມ ດັ່ງນີ້:
- ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຄຳວ່າ “ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ” ແລະ ຄວາມແຕກຕ່າງທາງຊີວະວິທະຍາ
  - ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບຍິງ-ຊາຍ ແລະ ສາຍເຫດຂອງມັນ
  - ປູກຈິດສຳນຶກຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສຳລັບຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບຍິງ-ຊາຍໃນຊີວິດປະຈຳວັນ ແລະ ທັງໃນບ່ອນເຮັດວຽກ
  - ອະທິບາຍແນວຄວາມຄິດ ຂອງການເຊື່ອມສານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ໃຫ້ຮູ້ເຕັກນິກທີ່ເຂົາເຈົ້າສາມາດນຳໄປໃຊ້ໃນວຽກງານຂອງເຂົາເຈົ້າ ເພື່ອການປັບປຸງແກ້ໄຂບັນຫາບົດບາດຍິງ-ຊາຍ
  - ເສີມຂະຫຍາຍຄວາມຮູ້ ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກ່ຽວກັບວິທີການຮຽນຮູ້ຂອງຜູ້ໃຫຍ່ ໂດຍວິທີສັງເກດ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ຜູ້ຊ່ຽວຊານດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ຈາກສະມາຄົມພັດທະນາບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ໄດ້ນຳສະເໜີແນວຄວາມຄິດຂອງ ການເຊື່ອມສານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ເຂົ້າໃນວຽກງານການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ ແລະ ການນຳໃຊ້ແນວຄວາມຄິດຂອງການຝຶກອົບຮົມບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ເຊັ່ນ: ຮູ້ຄວາມແຕກຕ່າງຂອງ

ເພດທີ່ມີມາແຕ່ກຳເນີດ ແລະ ສິ່ງທີ່ສັງຄົມກຳນົດໃຫ້ ໂດຍການນຳໃຊ້ຂໍ້ຄວາມເຊັ່ນ: “ຜູ້ຊາຍມີໜວດ ແລະ ແມ່ຍິງບໍ່ມີ” ຫຼື “ແມ່ຍິງມີຜົມຍາວ, ຜູ້ຊາຍມີຜົມສັ້ນ”. ຂໍ້ຄວາມເຫຼົ່ານີ້ຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເຂົ້າໃຈພາລະບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ແລະ ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນແມ່ນເກີດຄວາມເຂົ້າໃຈ ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ. ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການລົບລາງທຸກຮູບການຈຳແນກຕໍ່ແມ່ຍິງ (ສິນທິສັນຍາຂີດ CECAW) ໄດ້ຖືກນຳສະເໜີແກ້ໄຂເຂົ້າຮ່ວມ. ໃນສັນຍາໄດ້ກວມເອົາໃນທຸກຂົງເຂດໃນສັງຄົມ. ໃນລະດັບມະຫາພາກໄດ້ລະບຸໄວ້ວ່າ “ໂດຍເຊື່ອພື້ນວ່າ ການພັດທະນາຢ່າງເຕັມສ່ວນ ແລະ ຄົບຖ້ວນຂອງປະເທດໜຶ່ງ, ຄວາມຢູ່ດີ-ກິນດີ ຂອງໂລກ ແລະ ອຸດົມຄະຕິພາບນັ້ນ ຮຽກຮອງໃຫ້ມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງແມ່ຍິງຫຼາຍທີ່ສຸດດ້ວຍເງື່ອນໄຂທີ່ສະເໝີພາບກັບເພດຊາຍໃນທຸກຂົງເຂດວຽກງານ”. ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ລະບຸໄວ້ວ່າ “ບົດບາດແບບເກົ່າຂອງທັງຍິງ ແລະ ຊາຍຢູ່ໃນຄອບຄົວ ແລະ ສັງຄົມຈະຕ້ອງມີການປ່ຽນແປງ ເພື່ອບັນລຸເຖິງຄວາມສະເໝີພາບຢ່າງເຕັມສ່ວນລະຫວ່າງຍິງ ແລະ ຊາຍ”. ນອກຈາກນີ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຍິງໄດ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຕື່ມອີກກ່ຽວກັບການການຈຳແນກຕໍ່ແມ່ຍິງທັງໃນທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ.

ໃນມື້ສຸດທ້າຍຂອງການຝຶກອົບຮົມ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ນຳໃຊ້ວິທີການຕົ້ນໄມ້ບັນຫາ ເພື່ອຫາສາຍເຫດ ແລະ ຄວາມເປັນມາຂອງບັນຫາ ພ້ອມທັງຫາວິທີທາງໃນການແກ້ບັນຫາ. ຮາກຕົ້ນໄມ້ແມ່ນສາຍເຫດ, ລຳຕົ້ນແມ່ນບັນຫາ ແລະ ໄປໄມ້ແມ່ນການແກ້ບັນຫາ. ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມມີຄວາມຫ້າວຫັນ ໃນການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ກ່ຽວກັບບັນຫາບົດບາດຍິງ-ຊາຍໃນ ສັງຄົມ ເຊັ່ນ ໃນຄອບຄົວ, ຊຸມຊົນ ແລະ ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ. ບັນຫາບົດບາດຍິງ-ຊາຍແມ່ນເລີ່ມມາຈາກຄອບຄົວ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີ. ການທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງມີຄວາມກະຕືລືລົ້ນມີສ່ວນຮ່ວມໃນສັງຄົມໂດຍບໍ່ມີຄວາມຍ້ານນັ້ນເປັນສິ່ງສຳຄັນຫຼາຍ.

Education for Everyone. Worldwide.
Lifelong.

ພະລັງຄວາມສາມາດຂອງແມ່ຍິງ: ມີເຄັດລັບຄວາມສຳເລັດຫຼືບໍ່?
ບົດຮຽນຈາກໂຄງການ ສາງຂົດຄວາມສາມາດຂອງແມ່ຍິງແບບປະສົມປະສານ Integrated Women's Empowerment Programme (IWEP) ໃນປະເທດ ເອທິໂອເປຍ
ຊອນຢາ ເບເລັດ, ດີວີວີ ອິນເຕີເນເຊັນແນວ, ເອທິໂອເປຍ

ມີການຂຽນ ແລະ ກ່າວເຖິງ ກ່ຽວກັບຫົວຂໍ້ ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ໂດຍສະເພາະ ຫົວຂໍ້ທີ່ກ່ຽວກັບແມ່ຍິງ. ວິທີທີ່ຈະຊ່ວຍສະໜັບສະໜູນ ແມ່ຍິງ; ໃຫ້ພວກເຂົາມີໂອກາດເຂົ້າເຖິງຢ່າງເທົ່າທຽມ; ແລະ ທິດສະດີອື່ນໆ ແລະ ການສົນທະນາກໍຍັງດຳເນີນມາຈົນເຖິງປະຈຸບັນ. ພາຍຫຼັງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ IWEP ເຊິ່ງໝາຍເຖິງ ການເຂົ້າເຖິງແມ່ຍິງທີ່ທຸກຍາກ ແລະ ກົກໜັງສືໃນປະເທດ ເອທິໂອເປຍ, ເຮົາຈະມາແລກປ່ຽນກັນໃນບາງຫົວຂໍ້ ທີ່ສຳຄັນ ແລະ ບົດຮຽນຈາກການ ນຳສະເໜີ.

ຖ້າຄຳຖາມທີ່ຄວນຈະຖາມ, ຖ້າມີເຄັດລັບຄວາມສຳເລັດສຳລັບການສ້າງ ຂົດຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ແມ່ຍິງ, ຈະໄດ້ຄຳຕອບທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ຈະໄດ້ຮູ້ເຄັດລັບ. ຕາມປະສົບການຂອງພວກເຮົາ ການລວມກັນຂອງ 3 ອົງປະກອບຫຼັກ ແບບປະສົມປະສານເຮັດໃຫ້ໂຄງການມີຄວາມສຳເລັດ. ໂຄງການ IWEP ປະກອບດ້ວຍການຮູ້ທັງສີຂອງຜູ້ໃຫຍ່ (ໂດຍຜ່ານວິທີ ການຮຽນຮູ້ຫຼາກຫຼາຍຮູບແບບຂອງຜູ້ໃຫຍ່ ແລະ ຮິເຟັກ Reflect), ການຝຶກອົບຮົມທັກສະຊີວິດ(ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຕະຫຼາດ) ແລະ ການເປັນ ຜູ້ປະກອບການ. ການສະໜັບສະໜູນໃນຮູບແບບການຝຶກອົບຮົມທັກສະ ທາງທຸລະກິດ, ການໃຫ້ບໍລິການສະໜັບສະໜູນທາງທຸລະກິດ ແລະ ການ ເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອໂດຍຜ່ານການຝາກປະຢັດ ແລະ ການຄ້າປະກັນ ໂດຍຜ່ານກອງທຶນຂອງໂຄງການ IWEP. ວຽກງານການປະສົມປະສານ ບໍ່ແມ່ນວຽກງາຍ ແລະ ມັນຕ້ອງໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກັນໃນທຸກລະດັບຂອງ

ການດຳເນີນງານ (ລວມທັງປຶ້ມແບບຮຽນ, ການຝຶກອົບຮົມຜູ້ຊ່ວຍຊານ ແລະ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ອື່ນໆ), ແຕ່ໃນທ້າຍ ສຸດແລວ ການປະສົມ ປະສານທັງ 3 ອົງປະກອບ ຈະໄດ້ຜົນຕົກການ ລົບລາງຄວາມທຸກ ຍາກ ໃຫ້ແມ່ຍິງ ຫຼາຍກວ່າ 1,000 ຄົນ. ພ້ອມກັນນັ້ນ ຫົວຂໍ້ທັກສະຊີວິດ ພົວພັນເຖິງຫຼັກສູດ ການຮູ້ທັງສີຂອງຜູ້ ໃຫຍ່ສາມາດແກ້ ບັນຫາດ້ານອື່ນໆຂອງ ຊີວິດແມ່ຍິງ ແລະ ຊ່ວຍ ໃຫ້ພວກເຂົາຮັບມືກັບບັນຫາ ພາຍໃນຄອບຄົວ ແລະ ໃນລະດັບຊຸມຊົນ.

ຍ້ອນທັກສະ ໃນການ ຄິດໄລ່ ເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາຮູ້ຈັກການຈິດບັນທຶກ ກິດຈະກຳຂອງພວກເຂົາ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໃນບັນດາບົດຮຽນເຫຼົ່ານີ້ ມີສອງປັດໄຈທີ່ເປັນສ່ວນສຳຄັນຫຼາຍທີ່ສຸດໃນການເຮັດໃຫ້ໂຄງການນີ້ມີ ຄວາມຍືນຍົງ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ການເຮັດວຽກເປັນກຸ່ມ: ແມ່ຍິງຖືກຈັດເປັນກຸ່ມ 25 ຄົນ ເພື່ອເຂົ້າ ຫ້ອງຮຽນ ແລະ ຝຶກອົບຮົມຮ່ວມກັນ. ພວກເຂົາຮູ້ຈັກແລະ ລຶ້ງເຄີຍ ກັນ ແລະ ເຖິງວ່າຈະມີການຂັດແຍ່ງກັນໃນບາງຄັ້ງ, ພວກເຂົາ ກໍມີຄວາມຜູກພັນກັນ ແລະ ສະໜັບສະໜູນກັນ ໂດຍການສະໜັບ ສະໜູນທັງສະເພາະບຸກຄົນ ແລະ ທຸລະກິດ. ພວກເຂົາດຳເນີນ ກິດຈະການພາຍໃນກຸ່ມ ແລະ ມີຄວາມເຊື່ອພື້ນເພິ່ມຂຶ້ນ, ແຍກໂຕ ອອກ ແລະ ເລີ່ມເຮັດທຸລະກິດຂອງໂຕເອງ ຫຼື ເຮັດວຽກໃນກຸ່ມ ທີ່ນ້ອຍລົງ 2-5 ຄົນ.
- ແຜນການຝາກປະຢັດ ແລະ ການກູ້ຍົມ: ແຜນທີ່ຈະເປັນສະເໜີ ເງິນໃຫຍ່ ໃຫ້ແມ່ຍິງເລີ່ມຕົ້ນທຸລະກິດຂອງພວກເຂົາ, ໂຄງການ IWEP ສະເໜີໃຫ້ຜູ້ທີ່ຈະຢືມເງິນ ມາຝາກເງິນກ່ອນຈົນຮອດປີ - ເພື່ອເປັນຫຼັກປະກັນວ່າຜູ້ຈະກູ້ຍົມເງິນມີຄຸນນະສົມບັດພຽງພໍ. ກອງທຶນເຫຼົ່ານີ້ມີການເພີ່ມທຶນ ຈາກການທີ່ພວກເຂົາສາມາດຍົມ ແລະ ຄົນເງິນພ້ອມດອກເບ້ຍ, ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ພວກເຂົາໄດ້ເຮັດ ທຸລະກິດທີ່ໃຫຍ່ຂຶ້ນ.

ການເພີ່ມຂົດຄວາມສາມາດ ສາມາດສ້າງຄວາມເຊື່ອພື້ນໂດຍອີງຕາມ ທັກສະທີ່ໄດ້ຮຽນມາ, ການສະໜັບສະໜູນຈາກກຸ່ມ, ມີຄວາມຮູ້ສຶກວ່າຈະ ສາມາດເບິ່ງແຍ່ງຄົນອື່ນໄດ້ ແລະ ມີຈຸດຍືນຍູ້ໃນຄົວເຮືອນ, ໃນສັງຄົມ ແລະ ຊີວິດມີຄວາມຫວັງ.

ປະຈຸບັນນີ້ 4 ປີ ພາຍຫຼັງສິ້ນສຸດໂຄງການ, ກຸ່ມແມ່ຍິງກໍຍັງສືບຕໍ່ພົບ ປະກັນ, ມີການທ່ອນ, ການໃຫຍ່ ແລະ ການຍືມເງິນ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນກິດຈະກຳການສາງລາຍໄດ້. ການຮູ້ທັງສີໃຫ້ໂອກາດພວກ ເຂົາໃນການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການເຮັດທຸລະກິດ ແລະ

Education for Everyone. Worldwide.
Lifelong.

ບົດໃຫ້ສໍາພາດຂອງທ່ານ ຈັອຕ (Christoph Jost)

ຜູ້ອໍານວຍການໃຫຍ່ ຫ້ອງການ ດີວີວີ ອິນເຕີເນຊັນແນວ

1. ທ່ານ ຈັອຕ, ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮູ້ມາວ່າທ່ານເຄີຍເປັນນັກຮຽນຝຶກງານ ຢູ່ທະນາຄານ. ທ່ານຊ່ວຍເລົ່າກ່ຽວກັບຄວາມເປັນມາຈາກທີ່ເປັນ ນັກຮຽນຝຶກງານ ກ່າວມາຮອດຜູ້ອໍານວຍການໃຫຍ່ ຫ້ອງການ ດີວີວີ ອິນເຕີເນຊັນແນວ?

ພາຍຫຼັງການເປັນນັກຮຽນຝຶກງານຢູ່ທະນາຄານ, ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ໃຊ້ ເວລາໃນການເດີນທາງ 2-3 ເດືອນ ຜ່ານໄປທາງປະເທດແມັກຊິໂກ ແລະ ກົວເຕມາລາ ເຊິ່ງຢູ່ທີ່ນັ້ນ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮຽນພາສາສະເປັນ (ເອັດສະປາຍ). ອີງຕາມປະສົບການທີ່ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຮຽນວິຊາ ກ່ຽວກັບປະເທດລາຕິນອາເມລິກາ ແລະ ຕໍ່ມາແມ່ນການບາດກ້າວ ເຂົ້າສູ່ການພົວພັນສາກົນ. ຂ້າພະເຈົ້າເຮັດວຽກ 6 ປີ ເປັນທີ່ປຶກສາ ດ້ານການພັດທະນາ, ເຊິ່ງສ່ວນຫຼາຍແມ່ນເນັ້ນໜັກໄປດ້ານການເງິນ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ ແລະ ການຕິດຕາມ. ໃນໄລຍະການເຮັດວຽກ 6 ປີກ່ອນຫຼັງ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ເຮັດວຽກທີ່ ອົງ ການແລກປ່ຽນທາງວິຊາການຂອງເຢຍລະມັນ (DAAD) ເຊິ່ງເປັນ ການປ່ຽນໂສມໜ້າຂອງຂ້າພະເຈົ້າກ່ຽວກັບການສຶກສາ. ດັ່ງນັ້ນ, ຕໍ່ແຫ່ງໃໝ່ຂອງຂ້າພະເຈົ້າທີ່ຫ້ອງການ ດີວີວີ ອິນເຕີເນຊັນແນວ ແມ່ນຊ່ວຍໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້ານຳເອົາປະສົບການໃນດ້ານການລົບລາງ ຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ການສຶກສາມາໃຊ້ຮ່ວມກັນ. ນີ້ຫວັງວ່າຈະເປັນ ວິທີການອະທິບາຍໂດຍສະເພາະຈາກທະນາຄານ ເຖິງການສຶກສາ ຜູ້ໃຫຍ່.

2. ທ່ານມາຢັ້ງມຢາມ ສປປ ລາວ ຄັ້ງທໍາອິດ ຕອນໃດ ແລະ ທ່ານມີຄວາມປະທັບໃຈແນວໃດ?

ຂ້າພະເຈົ້າມາຄັ້ງທໍາອິດແມ່ນ ປີ 2008, ເພື່ອຈັດການລະບົບການ ຕິດຕາມສໍາລັບໂຄງການໂຄງລ່າງພື້ນຖານໃນເຂດຊົນນະບົດ ເຊິ່ງເປັນການເຮັດວຽກກັບກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແລະ ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບໜ່ວຍງານທີ່ແຂວງບໍ່ແກ້ວ ແລະ ຫຼວງນໍ້າທາ. ຄວາມປະທັບໃຈຄັ້ງທໍາອິດຂອງຂ້າພະເຈົ້າສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງ ກັບຄວາມງາມຂອງທໍາມະຊາດ ເຊັ່ນດຽວກັບຄວາມສຸພາບ ແລະ ເປັນມິດຂອງຄົນລາວ. ທັງໝົດໃນການເຮັດວຽກ 6 ເດືອນ ໃນ ສປປ ລາວ ຂ້າພະເຈົ້າກໍໄດ້ມີໂອກາດເດີນທາງໄປຢັ້ງມຢາມ ຫຼາຍແຫ່ງ.

3. ໃນຄວາມເຫັນຂອງທ່ານ: ໂຄງການໃດແມ່ນໂຄງການທີ່ເລັ່ງດ່ວນທີ່ ສູດ ໃນປະຈຸບັນນີ້?

ຂ້າພະເຈົ້າບໍ່ຕ້ອງການທີ່ຈະກ່າວເຖິງແຕ່ບາງໂຄງການ ເພາະວ່າ ແຕ່ລະໂຄງການແມ່ນມີຄວາມຕ້ອງການທີ່ແຕກຕ່າງກັນໃນແຕ່ລະ ພາກພື້ນ. ໃນຂະແໜງພັດທະນາ ປະຈຸບັນນີ້ເວົ້າເຖິງບັນຫາຜູ້ສື່ໄພ ຫຼາຍ ແລະ ວິທີການປ້ອງກັນການຫຼົບຫຼີ ແລະ ການອົບພະຍົບ ໃນອະນາຄົດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ນີ້ບໍ່ສິ່ງຜົນກະທົບຫຍັງກັບທຶນ ແລະ ກິດຈະກຳໃນພາກພື້ນອື່ນ. ພວກເຮົາມີຄວາມຕ້ອງການລົງທຶນ ກ່ຽວກັບແນວທາງໃໝ່ ດ້ານສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ ແລະ ການເມືອງ ເພີ່ມຂຶ້ນຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ທຸກຄົນໃຫ້ມີຄວາມພູມໃຈໃນຊີວິດ ແລະ ມີຄວາມສະຫງົບ. ຂ້າພະເຈົ້າເຊື່ອວ່າການສຶກສາຜູ້ໃຫຍ່ ແລະ ການຮຽນຮູ້ຕະຫຼອດຊີວິດ ແມ່ນບົດບາດສໍາຄັນໃນວຽກງານທັງໝົດນີ້.

4. ຂະແໜງການໃດທີ່ທ່ານຄິວ່າ ດີວີວີ ອິນເຕີເນຊັນແນວຄວນຈະເນັ້ນ ໜັກຕື່ມໃນອະນາຄົດ?

ປະຈຸບັນແມ່ນເນັ້ນໜັກການສົ່ງເສີມສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນ ໃຫ້ມີ ຄວາມເຂັ້ມແຂງ. ເຊິ່ງເປັນບຸລິມະສິດຮ່ວມກັບ ຄູຣວມພັດທະນາ, ພາກລັດຖະບານ ແລະ ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ. ສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນ ຍັງມີຄວາມຕ້ອງການ, ຕ້ອງການທຶນ ແລະ ການປະຊາສໍາພັນ ທີ່ມີປະສິດທິພາບ. ໃນສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນຈະມີບໍລິການທີ່ຫຼາກ ຫຼາຍສໍາລັບທຸກຄົນໃນຊຸມຊົນ: ຫ້ອງຮຽນໜັງສື, ການສຶກສາ ຂັ້ນພື້ນຖານ, ການຮຽນຮູ້ອື່ນໆ ແລະ ໂອກາດທາງສັງຄົມເຊັ່ນດຽວ ກັບການຫຼິ້ນກິລາ ແລະ ການແລກປ່ຽນວັດທະນະທຳ. ເຖິງຢ່າງໃດ ກໍຕາມ, ການສົ່ງເສີມສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ແມ່ນຂຶ້ນກັບຊັບພະຍາກອນບຸກຄົນ ເຊັ່ນ ຄູອາຈານ ແລະ ບຸກຄະລາກອນບໍລິຫານ ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມມາຢ່າງເໝາະສົມ ແລະ ມີໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປັບປຸງ.

5. ແມ່ນຫຍັງຄືຄວາມຄາດຫວັງຂອງທ່ານໃນອີກ ສິບປີຕໍ່ໜ້າ?

ສິ່ງທ່າທາຍແມ່ນມີຫຼາຍ. ດັ່ງທີ່ໄດ້ເວົ້າມາແຕ່ທໍາອິດ, ບັນຫາສໍາຄັນ ແມ່ນການໂນ້ມນ້າວຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ຄູຣວມພັດທະນາ ກ່ຽວກັບຄວາມ ສໍາຄັນຂອງການສຶກສາຜູ້ໃຫຍ່. ຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປກໍຄືການຂອດປະສານ ງານທີ່ສໍາຄັນ ເຊັ່ນ ການລົບລາງຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ການໃຫ້ ໂອກາດກຸ່ມດ້ອຍໂອກາດ, ມັນມີຫຼາຍເຫດຜົນສໍາລັບການຮຽນຮູ້ ຕະຫຼອດຊີວິດ: ເທັກໂນໂລຢີໃໝ່ໆ, ສັງຄົມຜູ້ສູງອາຍຸ, ໂລກທີ່ມີການ ແຂ່ງກັນ ແລະ ການຍົກຍາຍຖິ່ນຖານ ນີ້ແມ່ນພຽງສ່ວນນ້ອຍ.

6. ແມ່ນຫຍັງແມ່ນສິ່ງສໍາຄັນເພື່ອໃຫ້ບັນລຸເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວ?

ພວກເຮົາຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ການໂນ້ມນ້າວ; ເອົາວຽກງານການສຶກສາຜູ້ໃຫຍ່ເຂົ້າໃນວາລະທາງການເມືອງ. ເຮົາຈຳເປັນຕ້ອງໃຫ້ຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ ແລະ ຫຼີກຖານກ່ຽວກັບຜົນໄດ້ຮັບ ແລະ ພາກຜົນຂອງກິດຈະກຳພວກເຮົາ. ພວກເຮົາຕ້ອງເຮັດໃຫ້ ຈະແຈ້ງວ່າກິດຈະກຳການສຶກສາຜູ້ໃຫຍ່ ບໍ່ໄດ້ມີຄວາມຕ້ອງ ແຕ່ມັນ ເຊື່ອມໂຍງກັບຈຸດປະສົງການພັດທະນາ ເຊັ່ນ ສຸຂະພາບ, ການຈ້າງງານ ແລະ ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ. ເປົ້າການການພັດທະນາ ແບບຍືນຍົງເປັນຈຸດເລີ່ມຕົ້ນທີ່ດີ ແຕ່ພວກເຮົາຕ້ອງການ ການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຂໍ້ກຳນົດທີ່ເປັນຄວາມຈິງ, ຕົວເລກ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນທາງການເມືອງ. ນີ້ສາມາດເຂົ້າເຖິງໂດຍສະເພາະ ໃນຂອດການປະສານງານ ແລະ ການເຮັດວຽກກັບຄູຣວມພັດທະນາ ຂອງພວກເຮົາໃນທົ່ວໂລກ.

ໃຫ້ຄໍາເຫັນ
ໃນກອງປະຊຸມ
ນະໂຍບາຍການສຶກສາ
ທີ່ ບາງກອກ

Education for Everyone. Worldwide.
Lifelong.

ກອງປະຊຸມການສຶກສາສໍາລັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໂດຍຜ່ານສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນ ທີ່ແຂວງຮົວບິນ, ປະເທດຫວຽດນາມ

ປີ ວັນນາ, ດີວີວີ ອິນເຕີເນເຊັນແນວ, ກຳປູເຈຍ

ການສຶກສາສໍາລັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແມ່ນຫົວຂໍ້ໃໝ່ສໍາລັບທຸກຄົນ. ສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນແມ່ນ ມີບົດບາດສໍາຄັນກ່ຽວກັບຫົວຂໍ້ນີ້.

ເພື່ອໃຫ້ເປັນເຊັ່ນນັ້ນ, ສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນຈະຕ້ອງມີຄວາມຍືນຍົງ. ຫົວທັງຊຸມຊົນຈະຕ້ອງເຂົ້າໃຈເຖິງ ປະໂຫຍດຂອງສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ພວກເຂົາເຈົ້າຕ້ອງເຂົ້າໃຈວ່າສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນບໍ່ແມ່ນ ຂອງລັດຖະບານ ຫຼື ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບ ລັດຖະບານ, ແຕ່ມັນ ແມ່ນຂອງຊາວບ້ານທຸກຄົນ. ລັດຄວນສະໜັບສະໜູນ ແລະ ສົ່ງເສີມຄະນະ ກຳມະການ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ພວກເຂົາມີຄວາມສາມາດເພື່ອຈະເຮັດໃຫ້ ສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນມີຄວາມຍືນຍົງ.

ພວກເຮົາຈະເຮັດແນວໃດ ໃຫ້ປະຊາຊົນຮັບຮູ້ວ່າມີສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນຢູ່ ໃນຊຸມຊົນພວກເຂົາ?

ໃນບົດນຳສະເໜີຂອງ ທ່ານ ສຈ. ກິອິຈິ ໂອຍາສຸ (Prof. Dr. Kiichi Oyasu) ຈາກກະທາວິທະຍາໄລ ໂອກາຍາມາ (Okayama University) ຂອງປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ໄດ້ແລກປ່ຽນກ່ຽວກັບວິທີການທີ່ພື້ນເດັ່ນ ໃນການ ບຸກລະດົມປະຊາຊົນເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມໃນ ໂກມິນກັງ (KOMIKAN) ເຊິ່ງຕັ້ງຢູ່ແຂວງໂອກາຍາມາ ເຊັ່ນດຽວ ກັບການສົ່ງເສີມ ການສຶກສາສໍາລັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໂດຍຜ່ານຊຸມຊົນ, ທ່ານເນັ້ນໜັກ ກ່ຽວກັບຄະນະສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນ ຈະຕ້ອງມີຄວາມຮູ້ກ່ຽວ ກັບທັກສະພິເສດ, ໂດຍສະເພາະທັກສະການສື່ສານ, ພວກເຂົາຕ້ອງ ຈົງໃຈ ແລະ ສະຫຼະເວລາໃຫ້ກັບສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນ. ໂອກາດ ການສຶກສາທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ການຮຽນຮູ້ຕະຫຼອດຊີວິດຕ້ອງບັນຈຸເຂົ້າ ໃນລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ແລະ ການພັດທະນາ. ມີຜູ້ຕ່າງໆ ເຂົ້າຮ່ວມຈາກຫຼາຍພາກສ່ວນ ທີ່ໄດ້ນຳສະເໜີບົດຮຽນທີ່ພື້ນເດັ່ນ, ສິ່ງທ້າ ທາຍ ແລະ ແລກປ່ຽນປະສົບການ ແລະ ວິທີການແກ້ປັນຫາ ຈາກລະດັບ ທ້ອງຖິ່ນຈົນເຖິງລະດັບປະເທດ.

ພາຍຫຼັງກອງປະຊຸມມື້ທຳອິດ, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ເຊິ່ງເປັນຕົວແທນຂອງນັກຮຽນຮູ້, ຄູອາຈານ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ຜູ້ບໍລິຫານສູນການຮຽນຮູ້ ຊຸມຊົນ ຈາກ 10 ແຂວງໃນປະເທດຫວຽດນາມ, ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວາມ, ຢູເນດສະໂກ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າ ຮ່ວມຈາກ ສປປ ລາວ ແລະ ກຳປູເຈຍ ໄດ້ໃຫ້ຄຳຟັ້ນສັນຍາຮ່ວມກັນວ່າ ຈະສືບຕໍ່ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍວຽກງານການສຶກສາສໍາລັບການພັດທະນາ ແບບຍືນຍົງ ຜ່ານການຮຽນຮູ້ຕະຫຼອດຊີວິດ. ບາງຄຳຟັ້ນສັນຍາທີ່ສໍາຄັນ ທີ່ໄດ້ຍົກຂຶ້ນມາໂດຍຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ:

- ບຸກຈິດສຳນຶກກ່ຽວກັບການສະໜັບສະໜູນໃຫ້ເຫັນຄວາມສໍາຄັນຂອງ ການສຶກສາສໍາລັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໃນສູນການຮຽນຮູ້ ຊຸມຊົນ ແລະ ບົດບາດຂອງສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນ ໃນການສົ່ງເສີມ ການສຶກສາສໍາລັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ.
- ຊຸກຍູ້ໃຫ້ຊຸມຊົນເປັນເຈົ້າການ ແລະ ສ້າງໂຄງຮ່າງທີ່ເໝາະສົມສໍາລັບ ການບໍລິຫານແບບຍືນຍົງ ແລະ ການດຳເນີນງານຂອງສູນການຮຽນຮູ້ ຊຸມຊົນ.
- ພັດທະນາຄວາມສາມາດໃຫ້ໄດ້ລະດັບມີອາຊີບ ເພື່ອເປັນການເພີ່ມ ປະສິດທິພາບໃນການເຮັດວຽກຂອງການສຶກສາເພື່ອການພັດທະນາ ແບບຍືນຍົງໂດຍຜ່ານສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນ.
- ສ້າງຊຸມຊົນໃນການແກ້ໄຂບັນຫາຍືນຍົງສໍາລັບປັນຫາທີ່ໄດ້ນຳສະເໜີ ໂດຍສະມາຊິກໃນຊຸມຊົນ ເຊັ່ນ ປັນຫາສະພາບດິນຟ້າອາກາດ,

ຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງຊີວະນາໆພັນ, ການຄ້າປະກັນສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພຊະນາການ, ການຮັບມື ແລະ ການຫຼຸດຄວາມສູງໄພພິບັດ.

- ເພີ່ມທະວີການຮ່ວມມື ກັບຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ເພື່ອລະດົມຊັບ ພະຍາກອນຈາກຊຸມຊົນ, ພາກເອກະຊົນ ແລະ ໃນທ້ອງຖິ່ນ, ໃນລະດັບປະເທດ ແລະ ສາກົນ ເພື່ອການສົ່ງເສີມການສຶກສາສໍາລັບ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໂດຍຜ່ານສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນ (ລວມທັງຄົນ, ອຸປະກອນ ແລະ ທຶນ).
- ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ແບ່ງປັນບົດຮຽນກ່ຽວກັບການສຶກສາສໍາລັບ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍຜ່ານເຄືອຂ່າຍ ໃນບໍລິເວນຂອງການຮຽນຮູ້ຕະຫຼອດຊີວິດສໍາລັບທຸກຄົນ (ເດັກນ້ອຍ, ຊາວໜຸ່ມ, ຜູ້ໃຫຍ່ ຜູ້ສູງອາຍຸ ແລະ ຜູ້ດອຍໂອກາດ).

ເພື່ອເປັນການສົ່ງເສີມການສຶກສາສໍາລັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໃນລະດັບ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສ້າງບົດບາດຂອງສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນໃນການ ສົ່ງເສີມ ການຮຽນຮູ້ຕະຫຼອດຊີວິດ ຫຼື ສ້າງສັງຄົມແຫ່ງການຮຽນຮູ້ ຫຼື ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳແກ່ພາກສ່ວນ ລັດຖະບານ ແລະ ຜູ້ນຳໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ໃນທຸກລະດັບດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ ໃຫ້ກັບປະຊາຊົນກ່ຽວກັບບົດບາດ ແລະ ຄວາມ ສໍາຄັນຂອງສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນສໍາລັບການຮຽນຮູ້ຕະຫຼອດຊີວິດ ສໍາລັບທຸກຄົນ ແລະ ການພັດທະນາຊຸມຊົນແບບຍືນຍົງ.
- ບັບປຸງກິດໝາຍພື້ນຖານ/ກິດລະບຽບ ແລະ ນະໂຍບາຍທີ່ເໝາະສົມ ສໍາລັບການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຄວາມຍືນຍົງຂອງສູນການ ຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນ.

Education for Everyone. Worldwide.
Lifelong.

ໂລກທີ່ບໍ່ມີການຮຽນຮູ້ ແລະ ການສຶກສາຜູ້ໃຫຍ່

ສະຖາບັນຢູເນສ໌ກໂກສຳລັບການຮຽນຮູ້ຕະຫຼອດຊີວິດ(UIL) ໄດ້ຕີພິມລາຍງານໂລກກ່ຽວກັບການຮຽນຮູ້ ແລະ ການສຶກສາ ຜູ້ໃຫຍ່(GRALE III) ໃນເດືອນກັນຍາ ທີ່ຜ່ານມາ. ໃນບົດລາຍງານໂດຍສະເພາະແກ່ໃຫຍ່ ພາບລວມກ່ຽວກັບຜົນສຳເລັດ ໃນປະຈຸບັນ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍໃນຂະແໜງການຂອງພວກເຮົາ. ຈົດໝາຍຂ່າວຂອງ ດີວີວີ ອິນເຕີເນເຊັນແນວຈະໄດ້ ຈັດພິມຜົນການຄົ້ນຄວາມທີ່ໜ້າສົນໃຈໃນສະບັບຕໍ່ໄປ.

ໃນຕອນສຸດທ້າຍຂອງບົດລາຍງານ ຢູເນສ໌ກໂກໄດ້ແຕ້ມຮູບຂອງໂລກທີ່ບໍ່ມີການຮຽນຮູ້ ແລະ ການສຶກສາຜູ້ໃຫຍ່ (ALE):

ໂລກທີ່ບໍ່ມີ ALE ຈະເປັນຕົວແທນການປະຕິເສດຂອງສິດທິທາງການສຶກສາ. ມັນຈະທຳລາຍຄວາມຍຸດຕິທຳໃນສັງຄົມ, ກົດກັນຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ແລະ ໄດ້ອອກຈາກໂຮງຮຽນໂດຍທີ່ບໍ່ມີທັກສະພື້ນຖານ ແລະ ຮູ້ທັງສີ. ມັນຈະຈຳກັດໂອກາດ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບຂອງຜູ້ໃຫຍ່ໃນການດຳລົງຊີວິດ. ນອກນັ້ນ ມັນຍັງເປັນຕົວແທນຂອງຄວາມບໍ່ຍິນຍົງສຳລັບຊາວໜຸ່ມຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ຮັບປະໂຫຍດຈາກການລົງທຶນທາງການສຶກສາ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ໂລກທີ່ບໍ່ມີ ALE ຈະໄປຫຼຸດຄຸນຄ່າຂອງການສຶກສາ ເຊິ່ງເປັນເຄື່ອງມືທາງສັງຄົມ, ການເມືອງ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ການຂະຫຍາຍໂຕຂອງເສດຖະກິດ. ມັນຈະປະຕິເສດຄວາມສາມາດຂອງຄົນ. ມັນຈະບໍ່ສົນໃຈການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງຫຼັກຖານທາງວິທະຍາສາດ ທີ່ສະແດງວາຄົນສາມາດຮຽນ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດໃນຕະຫຼອດຊີວິດພວກເຂົາ (ອີງການເພື່ອການຮ່ວມມືດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ການພັດທະນາ).

ສົມທຽບສັງຄົມ 'ALE-ທີ່ຮັ່ງມີ', 'ALE-ທີ່ທຸກຍາກ' ຈະເຫັນໄດ້ລັກສະນະ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ໃຫຍ່, ຊຸມຊົນ ແລະ ອົງກອນ ຈະບໍ່ສາມາດປັບໂຕ ແລະ ປ່ຽນແປງໄດ້. ຜູ້ອອກແຮງງານຈະພົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການປ່ຽນວຽກ ຫຼື ປ່ຽນອາຊີບ, ເຮັດໃຫ້ຕະຫຼາດແຮງງານບໍ່ມີປະສິດທິພາບ. ຜູ້ອອກແຮງງານ ຈະບໍ່ມີຄວາມສຸກໃນການເຮັດວຽກ, ຕໍ່ຕ້ານການປ່ຽນແປງຂອງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ຢ້ານກົວຕໍ່ນະວັດຕະກຳ.
2. ຜູ້ໃຫຍ່ຈະບໍ່ມີຄວາມສາມາດເບິ່ງແຍງໂຕເອງໄດ້ ແລະ ຄວາມເປັນຢູ່ທີ່ດີທາງຮາງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈພວກເຂົາ. ພວກເຂົາຈະບໍ່ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການເບິ່ງແຍງສຸຂະພາບ ແລະ ການພັດທະນາຂອງລູກເຂົາເຈົ້າ. ຄຸນຄ່າ ແລະ ພູມໃຈໃນຕົນເອງຂອງພວກເຂົາຕໍ່ເຮັດໃຫ້ເກີດຊ່ອງຫວ່າງ, ເຊິ່ງຈະກະຕຸ້ນໃຫ້ເກີດພຶດຕິກຳສູງ.
3. ຜູ້ໃຫຍ່ ແລະ ຊຸມຊົນ ຈະບໍ່ເປີດໃຈກັບຄົນອື່ນ, ແລະ ຍ້ານຄົນພາຍນອກ ແລະ ຄວາມໃຈແຄບຈະເພີ່ມຂຶ້ນ. ຄົນຈະມີໂອກາດໜ້ອຍໃນການເຊື່ອມຕໍ່ກັບການຮຽນຮູ້ກັບບຸກຄົນພາຍນອກ. ສັງຄົມຈະບໍ່ມີຄວາມກົມກຽວກັນ.
4. ຜູ້ໃຫຍ່ຈະເອື້ອຍອີງຄອບຄົວ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງຫຼາຍຂຶ້ນ ນຳໄປສູ່ຄວາມບໍ່ເຂົ້າໃຈກັນໃນຄອບຄົວ ແລະ ສັງຄົມ. ຄົນສູງອາຍຸ ແລະ ຄົນທີ່ກຽມເຂົ້າສູ່ຕະຫຼາດແຮງງານພາຍຫຼັງການຢຸດພັກ (ໂດຍສະເພາະ ແມ່ຍິງ), ຈະມີໂອກາດໃນການເຮັດວຽກໜ້ອຍລົງ, ເຮັດໃຫ້ຂາດຄວາມສາມາດ, ແລະ ກາຍເປັນພາລະຂອງຂະແໜງສະຫວັດດີການສັງຄົມ. ຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບ ແລະ ຄວາມບໍ່ເທົ່າທຽມຈະສູງຂຶ້ນ.
5. ຄົນຈະບໍ່ເຂົ້າໃຈການປ່ຽນແປງຂອງສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ບໍ່ສູ້ຈັກການປ່ຽນແປງພຶດຕິກຳ. ຄົນຈະບໍ່ມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ແລະ ບໍ່ມີແຮງຈູງໃຈໃນການເຂົ້າຮ່ວມແກ້ປັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ. ຄວາມພະຍາຍາມໃນວຽກງານເສດຖະກິດສິ່ງຈະເປັນໄປໄດ້ຍາກ ແລະ ສັງຄົມຈະມີຄວາມເຄັ່ງຕຶງ.

ຕໍ່ຈາກໜ້າ 8

- ສະໜັບສະໜູນຄວາມຮ່ວມມືຂອງຜູ້ໃຫຍ່ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາໃຫມ່ສ່ວນຮ່ວມໃນຊຸມຊົນ ອີງຕາມການສຶກສາສຳລັບການພັດທະນາແບບຍິນຍົງໃນສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນ. ໂດຍສະເພາະການສ້າງຄະນະກຳມາທິການບໍລິການສຳລັບການຮຽນຮູ້ຜູ້ໃຫຍ່ ແລະ ການສຶກສາໃນທຸກລະດັບ ເພື່ອສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືແຕ່ລະພາກສ່ວນ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານງົບປະມານ ສຳລັບການຮຽນຮູ້ຜູ້ໃຫຍ່ ແລະ ການສຶກສາໂດຍຜ່ານສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນ.
- ຮັບປະກັນໃຫ້ມີຊັບພະຍາກອນພຽງພໍ ເພື່ອໃຫ້ສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນມີການເຮັດວຽກທີ່ດີຂຶ້ນ. ໂດຍສະເພາະ ຮັບປະກັນວ່າແຕ່ລະສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນຕ້ອງມີພະນັກງານປະຈຳສຳລັບການເຮັດວຽກປະລິຫານ ແລະ ການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳໃນສູນຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນ ລວມທັງການສຶກສາສຳລັບການພັດທະນາແບບຍິນຍົງ.
- ພັດທະນາຄວາມອາດສາມາດຂອງພະນັກງານ ແລະ ຄູ່ຂອງສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນ ເພື່ອການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານການສຶກສາສຳລັບການພັດທະນາແບບຍິນຍົງ ໂດຍໃຫ້ມີການຝຶກອົບຮົມໃນຫົວຂໍ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບເຂົາເຈົ້າ. ການພັດທະນາຄວາມອາດສາມາດຂອງພະນັກງານສູນການຮຽນຮູ້ຊຸມຊົນແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍ ເພື່ອຮັບປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາສຳລັບການພັດທະນາແບບຍິນຍົງໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ.

ໂລກຈະມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສູງ ຖ້າບໍ່ເອົາໃຈໃສ່ກັບທ່າແຮງຂອງ ALE. ການຂະຫຍາຍໂຕຂອງ ALE ຈະກ່າວໄປເຖິງປະຊາຊົນຈະຖືກທ່າຮັບໂດຍການປ່ຽນແປງຂອງໂລກ, ເຊິ່ງມີຂະໜາດໃຫຍ່ກວ່າບຸກຄົນ, ກຸ່ມຄົນ ຫຼື ປະເທດໃດໜຶ່ງ. ການແຕ່ມຮູບກ່ຽວກັບຫຼັກຖານໃນບົດລາຍງານສະບັບນີ້, ຢູເນສ໌ກໂກ ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ບັນດາປະເທດຕ່າງໆ ເບິ່ງໄປທີ່ອະນາຄົດ ແລະ ສ້າງວິທີການທີ່ເຂັ້ມແຂງສຳລັບ ALE ໃນໃນຮູບແບບຂອງວາລະການສຶກສາ 2030 ສຳລັບການພັດທະນາແບບຍິນຍົງ.

ບົດລາຍງານສະບັບເຕັມ ສາມາດດາວໂຫຼດໄດ້ທີ່ <http://www.uil.unesco.org/system/files/grale-3.pdf>.

ສິ່ງທີ່ໜ້າສົນໃຈ
ເວັບໄຊສໍາຄັນໃນພາກພື້ນ
www.aspbae.org
www.pria.org
www.seameocell.org

ສິ່ງພົມທີ່ໜ້າສົນໃຈ
Adult Education and Development
AED 79: Networking - Rio + 20 - Lifelong Learning
AED 80: Post 2015
AED 81: Communities
AED 82: Global Citizenship Education

ທັດສະນະນາໆຊາດ ໃນວຽກງານການສຶກສາຜູ້ໃຫຍ່
IPE 76: Refugees: A challenge for adult education
IPE 75: Agenda - 2030 - Education and Lifelong Learning
in the Sustainable Development Goals
IPE 74: 21th Century Mass Graves - Proceeding of the
International Conference Tbilisi, Georgia
IPE 73: Digital Adult Education - A Key to Global
Development?

ຈັດພົມໂດຍ ດີວີວີ ອິນເຕີເນເຊັນແນວ
ຮ່ວມກັບຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາໃນ ສອອ ລາວ, ກຳປູເຈຍ ແລະ
ໃນອາຊີໃຕ້ ແລະ ອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້

ກອງບັນນາທິການ: ດຣ. ກ້າ ສະເຫຼີມສຸກ, ຂັ້ນທອງ ອິນທະຈັກ,
ພິລານີ ພິດສະໄໝ
ທີມງານບັນນາທິການ: ດາລຸນນີ ສີສຸລາດ, ສິມໃຈ ແກ້ວເມກ,
ດອກຄຳ ຊິມສີທາປັນຍາ, ເກສາ ດອມ
ບັນນາທິການ: ອູເວີ ກາກເຕີນສະແລເກີ

ຈົດໝາຍຂ່າວ ໃນພາກພື້ນ
The ASPBAE Bulletin access via www.aspbae.org
NEXUS - access via www.uil.unesco.org
Voice Rising - access via www.icae2.org
Education Policy Matters - via www.unescobkk.org

ສິ່ງພົມໃໝ່
DVV International Impact Report 2009-2015
Sharing for Learning in Lao PDR: DVV International
Engaged in Lifelong Learning for Sustainable
Development in Asia Pacific

ດີວີວີ ອິນເຕີເນເຊັນແນວ
ຫ້ອງການປະຈຳພາກພື້ນອາຊີໃຕ້ ແລະ
ອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້
351/19 ຖະໜົນວັດນາກໃຫຍ່, ບ້ານທ່າພະລານໄຊ,
ເມືອງສີສັດຕະນາກ
ຕູ້ ປ.ນ. 215, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ
ໂທ.: +856 21 315832-3
ແຟັກ: +856 21 312511
info@dvv-international.la
www.dvv-international.la

**Education for Everyone. Worldwide.
Lifelong.**